

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277

12 березня 2015 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№13

До Ради суддів України звернувся Голова Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Козьяков С.Ю. з проханням підтримати Вищу кваліфікаційну комісію суддів України в питанні звернення до Верховної Ради України щодо вирішення ситуації, що склалася у суддів місцевих судів, у яких закінчився строк перебування на посаді судді, в тому числі розташованих у районі проведення антитерористичної операції.

Станом на 10 березня поточного року до Верховної Ради України направлені подання щодо обрання 418 суддів на посаду безстроково.

Однак, питання про обрання цих суддів на посаду безстроково у встановленому законом порядку до цього часу не внесено для розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України, хоча окремі подання стосовно обрання суддів безстроково знаходяться на розгляді з березня 2014 року.

Обговоривши зазначене звернення, Рада суддів України відзначає, що в Україні на найвищому державному рівні не сприймаються фундаментальні положення Конституції України та міжнародно-правові акти про стандарти незалежності суддів.

Принцип забезпечення незалежності суддів закріплено в Європейській хартії про закон "Про статус суддів" та Рекомендаціях CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи, за якими орган, уповноважений приймати рішення щодо обрання та кар'єри суддів, повинен бути незалежним від уряду та адміністративних органів, а також підлягають виключенню інші ризики політичного впливу на зазначений процес.

Україна як член Ради Європи взяла на себе зобов'язання створити належні умови для функціонування судової влади з гарантуванням незалежності, неупередженості та самостійності судів і суддів.

Конституцією України встановлено, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Для забезпечення справедливого правосуддя незалежним і неупередженим судом закон визначає особливий порядок призначення (обрання) суддів та їх звільнення.

Порядок обрання на посаду судді безстроково встановлюється Законом України «Про судоустрій і статус суддів» та Регламентом Верховної Ради України.

Так, частиною другою статті 74 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що суддя, строк повноважень якого закінчився, за його заявою має бути рекомендований Вищою кваліфікаційною комісією суддів України для обрання його Верховною Радою України на посаду безстроково, якщо відсутні визначені законом обставини, що перешкоджають цьому.

Вирішуючи зазначене питання, Вища кваліфікаційна комісія суддів України здійснює перевірку дотримання кандидатом на посаду судді безстроково вимог статті 127 Конституції України, статей 53, 64 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», а також розглядає звернення громадян, громадських організацій, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо діяльності кандидата. Зазначені норми закріплюють основну роль в обранні суддів Вищій кваліфікаційній комісії суддів України як незалежному органу, в складі якого перебувають обрані суддями професійні судді.

Подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та прийняте нею рішення про рекомендування кандидата для обрання на посаду судді безстроково направляється до Верховної Ради України.

З дня надходження до Верховної Ради відповідного подання Голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Комітет, до предмета відання якого належать питання судоустрою та статусу суддів, вносить на розгляд до Верховної Ради питання про обрання кандидата на посаду судді безстроково в тридцятиденний строк, що визначено частиною четвертою статті 214 Регламенту Верховної Ради України.

У разі, якщо Комітет, до предмета відання якого належать питання судоустрою та статусу суддів, у строк, визначений частиною четвертою цієї статті, не вніс на розгляд до Верховної Ради питання про обрання кандидата на посаду судді безстроково, то Голова Верховної Ради України вносить на розгляд до Верховної Ради таке питання від свого імені, що передбачає частина п'ята статті 214 цього Регламенту.

Зміна порядку обрання суддів безстроково та запровадження практики надання оцінки діяльності роботи суддів Верховною Радою України є кроком назад від досягнутого в реформуванні судоустрою. Такі зміни протирічать численним висновкам Європейської комісії за демократію через право (Венеціанської Комісії) та Резолюції Парламентської Асамблеї

Ради Європи 1862 (2012) «Функціонування демократичних інституцій в Україні» від 26 січня 2012 року.

Відповідно до пункту 6.2. зазначеної Резолюції Парламентська Асамблея Ради Європи вказала, що поточна процедура призначення суддів підриває незалежність всієї судової системи. Вона закликала владу скасувати або, принаймні, скоротити п'ятирічний випробувальний термін для суддів та усунути Верховну Раду з процесу призначення.

Негативні наслідки теперішньої процедури прийняття рішень про обрання кандидатів на посаду судді безстроково очевидні, з часу прийняття зазначених змін Верховною Радою України не прийнято жодного рішення з цих питань.

На виконання рішення XII позачергового з'їзду суддів України від 26 вересня 2014 року Рада суддів України неодноразово зверталась до Верховної Ради України щодо стану дотримання вимог закону стосовно обрання суддів безстроково, строк повноважень яких закінчився (рішення РСУ від 08.08.2014 № 14; від 12.09.2014 № 33), проте, питання про обрання цих суддів на посаду безстроково у встановленому законом порядку до цього часу не внесено для розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Ігнорування вимог закону, звернень з'їзду суддів України та Ради суддів України несе загрозу незалежності суддів та підриває віру громадян у саму діяльність Верховної Ради України.

Рада суддів України відзначає, що успішна реалізація судової реформи в Україні у значній мірі залежить від належних умов функціонування судової системи України. Через відсутність повноважень у такої великої кількості суддів у деяких судах створилась критична ситуація, яка негативно впливає на розгляд справ взагалі та може суттєво погіршити якість їх розгляду, оскільки надмірне навантаження перекладається на інших суддів.

За таких обставин Рада суддів України вважає за необхідне підтримати звернення Голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та звернутися до Голови Верховної Ради України, народних депутатів України з пропозицією негайно розглянути питання про обрання кандидатів на посаду суддів безстроково з урахуванням демократичних процедур, визначених Європейськими інституціями.

Враховуючи зазначене, а також ураховуючи рішення XII позачергового з'їзду суддів України від 26 вересня 2014 року «Про забезпечення незалежності суддів та підвищення авторитету судової влади в Україні», відповідно до вимог статей 113, 127 Закону України «Про судоустрій і статус

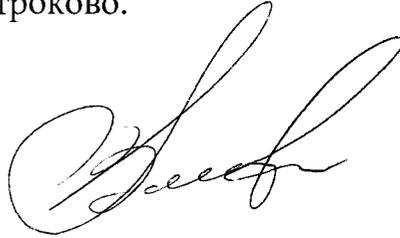
суддів» та Положення про Раду суддів України, затвердженого рішенням Х позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року із наступними змінами, Рада суддів України

вирішила:

Підтримати звернення Голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Звернутися до Голови Верховної Ради України, народних депутатів України щодо необхідності негайно розглянути питання про обрання кандидатів на посади суддів безстроково.

**Голова
Ради суддів України**

В. Сімоненко